

Guia per a l'homologació dels sistemes de bingo electrònic de la Comunitat Valenciana

versió 1.0

TAULA DE CONTINGUTS

OBJECTE DEL DOCUMENT.....	3
ABAST DE L'HOMOLOGACIÓ.....	4
REQUISITS DELS CARTONS.....	6
REQUISITS D'INFORMACIÓ ALS JUGADORS.....	9
MODEL DE COBRAMENT DE PREMIS I PAGAMENT DE CARTONS.....	10
SEGURETAT LOGICA.....	12
SEGURETAT FISICA.....	26
COMPLIMENT DE LA LEGISLACIÓ VIGENT.....	28
ALTRES VERIFICACIONS.....	29

OBJECTE DEL DOCUMENT

El propòsit d'aquesta guia és servir d'ajuda i d'orientació als laboratoris d'assaig per als processos d'homologació de sistemes de bingo electrònic, mitjançant la proposició d'un conjunt de controls.

Els controls proposats en aquesta guia s'han obtingut sobre la base de l'anàlisi dels requeriments establits en el Reglament de bingo electrònic. Són controls orientatius i no únics, de manera que podrien haver-hi controls substitutius, complementaris i diferents als inclosos en aquest document que podrien garantir de la mateixa manera el compliment del que estableix el Reglament de bingo electrònic de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, hi ha la possibilitat que, segons l'abast de l'homologació i la tipologia dels sistemes a homologar, hi haja controls proposats en aquesta guia que no hi siguen aplicables.

A l'informe que en resulte s'han d'adjuntar referències externes que donen suport suficient i que complementen les proves efectuades.

ABAST DE L'HOMOLOGACIÓ

Identificació	P01	Article	N/A
Aspecte	Identificació inequívoca del sistema assajat		
Explicació	- S'han d'identificar de manera inequívoca tots els elements que componen el sistema assajat, en particular els elements suportats pel programari (SW). - La identificació ha de permetre a l'Administració verificar en qualsevol moment que el programari en ús coincideix amb l'homologat. (Segons les característiques del programari s'haurà d'agafar una imatge completa d'aquest, juntament amb el CRC.) - Identificació inequívoca del maquinari (HW) de la Unitat Central de Bingo (UCB), de la rèplica d'aquesta i de la sala de bingo. Indicació dels tipus de maquinari, les funcions, el fabricant, el model i el número de referència dels diferents components del maquinari: els components de xarxa, els components d'emmagatzematge, els components de seguretat, els components de còpies de seguretat, els servidors, etc.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Llista de tots els elements dels programari i del maquinari que componen el sistema de bingo amb la informació indicada en els apartats anteriors. Ubicació dels equips de producció. Imatge del programari amb el codi de verificació. Comprovació que el codi de verificació lliurat es correspon amb el codi font homologat pel laboratori.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P02	Article	N/A
Aspecte	Organització de l'equip de treball destinat a tasques d'explotació de la UCB		
Explicació	Entre altres procediments organitzatius interns s'han de definir formalment les funcions i les responsabilitats dels integrants del Departament de Tecnologia de la Informació i les Comunicacions (TIC) encarregat de dur a terme les tasques d'explotació de la UCB i de les sales de bingo. S'ha de garantir la coherència amb les funcions assignades a les persones del Departament de TIC i de les dependències, tant dins del Departament de TIC, com d'aquest en l'organització.		

Procediment de prova	
Resultat esperat	Estructura del Departament d'Explotació i Sistemes amb les funcions i les responsabilitats assignades de manera coherent.
Resultat obtingut	
Observacions	

REQUISITS DELS CARTONS

Identificació	P03	Article	Article 31.3
Aspecte	Homologació de les diverses matrius de cartons de bingo que cal que utilitze el sistema		
Explicació	Perquè la Conselleria homologue les diferents matrius que componen les sèries de cartons que s'han d'utilitzar, cal que l'empresa haja presentat un informe d'homologació d'aquestes matrius elaborat per un laboratori acreditat. Aquest informe ha de certificar que els cartons que componen la matriu compleixen els requisits del decret.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que la matriu de cartons ha sigut homologada per la conselleria competent en la matèria. Descriure el mètode utilitzat per a la generació de la matriu de cartons.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P04	Article	Article 34
Aspecte	Contingut, distribució i compra de cartons de bingo electrònic		
Explicació	La matriu de cartons i el codi de seguretat de cada cartó els ha de generar l'empresa. Descriure l'algoritme utilitzat per a calcular el codi de seguretat. Els cartons han de contindre, almenys, la informació següent: - Matriu - Número de cartó - Sèrie a la qual pertany - Valor facial - Codi de seguretat Descriure els mecanismes utilitzats pel sistema per a distribuir els cartons entre les		

	sales interconnectades a la Comunitat Valenciana. Verificar que la distribució i la compra de cartons s'ajusta als requisits indicats en el Reglament.
Procediment de prova	
Resultat esperat	Verificar que el codi de seguretat es genera amb totes les dades del cartó (valor facial, número de sèrie, matriu, número de cartó...) i és un valor únic. Els cartons en format electrònic contenen tota la informació exigida. Cal detallar els mecanismes utilitzats per a evitar-ne la falsificació i garantir-ne la integritat. Si la partida es desenvolupa entre diferents sales connectades, cal detallar el mecanisme per a la distribució dels cartons des del sistema central a cada sala. Verificar que l'inici de la venda anticipada de cartons s'avisa en cada terminal. Verificar que en els terminals s'indica el temps disponible per a l'adquisició de cartons. Verificar que no es venen cartons fora del temps destinat a la venda. Verificar que la numeració dels cartons és correlativa dins de cada partida o rang de cartons venuts. Verificar que el valor facial no és superior al valor fixat per la Conselleria. Verificar que no es pot vendre en la mateixa partida dos cartons iguals. Verificar que l'import dels cartons adquirits pel jugador en el terminal es descompta del comptador de crèdit del terminal.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P05	Article	Article 38
Aspecte	Contingut, distribució i compra de cartons de bingo electrònic interconnectat entre sales de bingo situades en diferents comunitats autònomes		
Explicació	Si es van a utilitzar matrius de cartons homologades a altres comunitats, la conselleria competent n'ha de reconèixer la validesa mitjançant convalidació. Certificar que la matriu homologada en una altra comunitat autònoma compleix amb la legislació de la Comunitat Valenciana. Descriure el mètode utilitzat per a la generació de la matriu de cartons. Descriure l'algorisme utilitzat per a calcular el codi de seguretat. Els cartons han de contindre almenys la informació següent: - Matriu - Número de cartó		

	- Sèrie a la qual pertany - Valor facial - Codi de seguretat Descriure els mecanismes utilitzats pel sistema per a distribuir els cartons entre les sales situades en diferents comunitats. Verificar que la distribució i la compra de cartons s'ajusta als requisits indicats en el Reglament.
Procediment de prova	
Resultat esperat	Verificar que els cartons que componen la matriu compleixen els requisits del decret. Verificar que el codi de seguretat es generat amb totes les dades del cartó (valor facial, número de sèrie, matriu, número de cartó ...) i és un valor únic. Els cartons en format electrònic contenen tota la informació exigida. Detallar els mecanismes utilitzats per a evitar-ne la falsificació i garantir-ne la integritat. Si la partida es desenvolupa entre diferents sales connectades, es detallarà el mecanisme per a la distribució dels cartons des del sistema central a cada sala. Verificar que l'inici de la venda anticipada de cartons s'avisa en cada terminal. Verificar que en els terminals s'indica el temps disponible per a l'adquisició de cartons. Verificar que no es venen cartons fora del temps destinat a la venda. Verificar que la numeració dels cartons és correlativa dins de cada partida o rang de cartons venuts. Verificar que el valor facial no és superior al valor fixat per la Conselleria. Verificar que no es pot vendre en la mateixa partida dos cartons iguals. No es podran vendre dos cartons iguals en una mateixa partida. Verificar que l'import dels cartons adquirits pel jugador en el terminal es descompta del comptador de crèdit del terminal.
Resultat obtingut	
Observacions	

REQUISITS D'INFORMACIÓ ALS JUGADORS

Identificació	P06	Article	Article 31.2, article 31.4
Aspecte	Informació que es dona als jugadors		
Explicació	S'ha de proporcionar als jugadors la informació necessària perquè entenguen el desenvolupament del joc, en particular: cartons adquirits, crèdit disponible, quantitats destinades a premis, import dels premis obtinguts per partida, etc.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	A les sales de bingo es transmet aquesta informació mitjançant mecanismes diversos (pantalles, panells, cartells, fullets, etc.).		
Resultat obtingut			
Observacions			

MODEL DE COBRAMENT DE PREMIS I PAGAMENT DE CARTONS

Identificació	P07	Article	Article 31.1.c, article 34, article 35.4
Aspecte	Mitjans de cobrament i pagament		
Explicació	S'han de tindre identificats els mitjans de cobrament i de pagament establits, i verificar que aquests coincideixen amb els permesos pel Reglament: Cal garantir que no suposen un cost per a l'usuari i que no incentiven la pràctica del joc. Sistema informàtic de caixa, com es gestionen els diners en efectiu (cobraments i pagaments). Els premis obtinguts es podran acumular per mitjà de crèdits.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Els mètodes de cobrament i de pagament són els establits pel Reglament. S'han de descriure els sistemes de pagament proposats per l'empresa i els establiments en els quals el jugador podrà percebre el pagament del premi. Descripció del "terminal de caixer" o mecanismes perquè el jugador pague els cartons. Verificació que el sistema de sala o la UCB controla i gestiona les transaccions econòmiques dutes a terme. Verificar que, a petició del jugador, els premis obtinguts es podran acumular per mitjà de crèdits. Verificar que en els terminals de bingo electrònic figura el saldo disponible, i que el jugador pot sol·licitar-ne el cobrament en qualsevol moment.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P08	Article	Article 31.2
Aspecte	Pagament de cartons mitjançant terminals		
Explicació	Verificar si algun dels terminals homologats permet el pagament dels cartons amb diners en metàl·lic.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Descriure el funcionament del pagament de cartons en el terminal mateix.		
Resultat obtingut			
Observacions			

SEGURETAT LÒGICA

Identificació	P09	Article	Annex VI.3.f
Aspecte	Perfils d'accés al sistema de bingo		
Explicació	Han d'estar definits en el sistema informàtic de bingo els diferents perfils d'accés a aquest segons les funcions que ha d'exercir cada usuari (administradors, operadors, jugadors, responsable de sala, etc.). S'han de formalitzar els procediments i els controls per a garantir que els perfils estan assignats i revisats correctament.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	S'han definit perfils d'accés en els diferents entorns que componen el sistema de bingo, els quals han sigut assignats segons les funcions exercides per l'usuari. Hi ha procediments de gestió d'usuaris i s'han definit procediments periòdics de revisió dels perfils assignats.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P10	Article	Annex VI.3.f
Aspecte	Autenticació forta		
Explicació	L'autenticació forta requereix l'ús de dos factors d'entre els següents: ▪ Alguna cosa que es té (certificat digital, targeta criptogràfica, targeta de coordenades, DNle, testimonis, clau...). ▪ Alguna cosa que se sap (usuari i contrasenya, pin, segona contrasenya...). ▪ Alguna cosa que s'és (factors biomètrics com l'empremta dactilar, la retina, l'iris, la veu...). En tots els entorns dels sistemes de bingo s'han d'establir mecanismes d'accés mitjançant una autenticació forta per a garantir la integritat de la informació i evitar accessos no autoritzats.		
Procediment de prova			

Resultat esperat	Tots els usuaris dels sistemes de bingo, a excepció dels jugadors, tenen un mecanisme d'autenticació forta en l'accés al sistema. Si l'autenticació és per mitjà d'un certificat digital, cal detallar: l'autoritat de certificació, el tipus de certificat, la política del certificat i si està inclòs en la llista de Presentadors de Serveis de Certificació de Signatura Electrònica del Ministeri.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P11	Article	Annex VI.3.f
Aspecte	Gestió de contrasenyes		
Explicació	En el cas que s'utilitzen sistemes basats en "usuari i contrasenya" en l'autenticació dels diversos perfils d'usuari del sistema, aquests han de reunir característiques que els facen suficientment robustos.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Les contrasenyes utilitzades en el control d'accés als sistemes de bingo són robustes i tenen les característiques següents: - Longitud mínima: 8 caràcters - Com a mínim composta per dos dels conjunts de caràcters següents: - o Lletres majúscules (A-Z) - o Lletres minúscules (a-z) - o Nombres (0-9) - o Signes de puntuació (.,_-&%\$) - No és possible repetir les últimes quatre contrasenyes - No és possible utilitzar dades del nom i dels cognoms - Limitar el nombre de reintents fallits a tres En el cas que el sistema genere la contrasenya, cal exigir que aquesta es canvie en el primer accés al sistema.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P12	Article	Article 33
Aspecte	Gestió de canvis: modificacions de caràcter tècnic en els sistemes de bingo		
Explicació	L'Ordre 13/2014, de 15 de juliol, regula el procediment per a la tramitació de les modificacions de caràcter tècnic dels sistemes d'apostes. Segons l'article 33 del Reglament, aquesta mateixa ordre regula les modificacions substancials (incloses les modificacions que patisca el generador aleatori de nombres) i les no substancials dels sistemes de bingo.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Comprovar que es disposa d'un procediment per a la gestió de canvis i, si el sistema ja està en producció, comprovar que el procediment s'està complint.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P13	Article	Annex VI.3.g
Aspecte	Seguretat de les comunicacions entre els diferents elements del sistema (UCB – sala de bingo – jugador). Garantia de la confidencialitat i integritat de les comunicacions		
Explicació	És necessari preveure diversos trams: - Comunicació operador – UCB, comunicació operador – sala de bingo, comunicació operador – terminal. La seguretat està garantida per l'ús d'una autenticació forta. - Comunicació sala de bingo – UCB. - Comunicacions UCB principal – UCB de suport. - Comunicacions UCB, sales de bingo – centres des dels quals s'administren, es gestionen, es monitoren i es controlen tant el maquinari com el programari del sistema de bingo. La connexió entre els sistemes de comunicació a distància ha d'utilitzar protocols de comunicació segurs que garantisquen la integritat i la confidencialitat de la comunicació.		
Procediment			

de prova	
Resultat esperat	Les comunicacions dutes a terme entre els diferents elements utilitzen protocols de comunicació segurs que xifren la informació i en garanteixen la integritat i la confidencialitat. Cal detallar: l'autoritat de certificació, la política del certificat i si està inclòs en la llista de Presentadors de Serveis de Certificació de Signatura Electrònica del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç. S'hi han d'incloure (si és el cas) les URL que s'utilitzaran per a l'accés UCB – sala de bingo – terminal. Procediments i controls que s'implementen per a actualitzar els paràmetres configurables del sistema.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P14	Article	Article 31, annex VI.3.i
Aspecte	Existència d'una connexió segura, confidencial i íntegra compatible amb els sistemes de la Generalitat Valenciana que permeta conèixer en temps real l'estat de les partides		
Explicació	El Reglament indica que ha d'haver-hi un registre de les partides que continga, com a mínim, la informació següent: • Partides jugades. • Número, sèrie, codi de seguretat i valor facial dels cartons venuts en cada partida i en cada sala, i que incloga la data en la qual es van vendre. • Sales que participen. • Percentatge de la totalitat dels cartons venuts destinat a premis i l'import d'aquests. • Repartiment de premis. • Cartons guanyadors. Aquest registre cal actualitzar-lo, entre altres moments: ○ quan acabe cada partida, ○ en transcórrer 5 minuts des de l'última generació, ○ quan es produísca el pas d'un dia a un altre, segons l'hora espanyola. S'ha de proporcionar una manera d'accedir en temps real a la informació indicada des de la seu de l'organisme competent de la Generalitat Valenciana. El sistema d'accés ha de garantir que s'observa l'estat del sistema real (connexió segura), sense possibilitat que tercers puguin accedir a la informació i sense possibilitat que es transmeta o es valide una informació errònia (integritat).		

Procediment de prova	
Resultat esperat	Es disposa d'un registre amb la informació exigida que pot ser facilitat als òrgans competents en matèria de joc de la Generalitat Valenciana, o al qual hi poden accedir en tot moment. Aquest accés o transmissió d'informació és durà a terme mitjançant protocols de comunicacions segurs que garanteixen la integritat i la disponibilitat de la informació.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P15	Article	Article 31, annex VI.3.i
Aspecte	Capacitat d'auditoria de les partides. Seguretat dels registres davant de la manipulació		
Explicació	S'ha de poder reconstruir en qualsevol moment les partides, tant en la UCB com a les sales de bingo. Per a fer-ho cal procedir al registre de les operacions i cal disposar de procediments/mecanismes de reconstrucció de la informació. A més, s'ha d'incloure en cada transacció la data i l'hora, i aquesta informació ha de vindre d'una font no manipulable. Han d'haver-hi mesures de seguretat per a evitar la manipulació de la informació registrada.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que es guarden les dades següents: ▪ Partides generades. Nombres o representacions extrets ▪ Partides dutes a terme i en quines sales s'han distribuït cada una ▪ Cartons premiats ▪ Nombre de cartons venuts i import total ▪ Percentatge aplicable a cada premi ▪ Sales excloses: motiu, devolució de cartons venuts ▪ I altres dades incloses en l'annex VI D'aquestes operacions cal guardar informació que permeta garantir-ne l'associació temporal a fonts de temps fiables, i que permeta reconstruir completament la partida.		

	Cal que es dispose de procediments de reconstrucció de partides. S'han establert mesures de seguretat que garanteixen la integritat d'aquests registres. Per a l'elaboració dels registres, es pot prendre com a referència el document: "Model de dades de monitoratge d'operadors del joc a Espanya", que publica la Direcció General d'Ordenació del Joc en el seu web.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P16	Article	Article 31, annex VI.3.i
Aspecte	Capacitat d'auditoria sobre els cartons venuts. Seguretat dels registres davant de la manipulació		
Explicació	S'ha de poder reconstruir, per a cada partida, la gestió dels cartons, tant en la UCB com a les sales de bingo. Per a fer-ho, cal procedir al registre de la informació següent i disposar de procediments/mecanismes de reconstrucció: ▪ Número del cartó ▪ La sèrie a la qual pertany ▪ Valor facial ▪ Partida per a la qual es va vendre ▪ Data i hora en què es va vendre ▪ Sala de bingo adherida on es va vendre i el terminal on es va jugar ▪ Si ha sigut cancel·lat/anul·lat: els motius ▪ Si ha sigut premiat i l'import del premi ▪ Codi de seguretat S'ha d'incloure en cada transacció la data i l'hora, i aquesta informació ha de vindre d'una font no manipulable. Han d'haver-hi mesures de seguretat per a evitar la manipulació del registre de cartons.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Els sistemes de bingo disposen de registres de cartons. Es guarda la informació que permet garantir-ne l'associació temporal a fonts de temps fiables. S'han establert mesures de seguretat que garanteixen la integritat dels registres. Per a l'elaboració dels registres, es pot prendre com a referència el document: "Model de dades de monitoratge d'operadors del joc a Espanya", que publica la Direcció General d'Ordenació del Joc en el seu web.		

Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P17	Article	Annex VI.3.i
Aspecte	Capacitat d'auditoria sobre operacions de repartiment de premis. Seguretat dels registres davant de la manipulació		
Explicació	Els sistemes de bingo disposen de registres de les operacions sobre les operacions de repartiment de premis. S'ha d'incloure en cada transacció la data i l'hora, i la informació ha de vindre d'una font no manipulable. Han d'haver-hi mesures de seguretat per a evitar la manipulació del registre de repartiment de premis.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	S'ha de poder reconstruir en qualsevol moment el repartiment de premis fet en el sistema per a cada partida, els cartons premiats i cada una de les sales on es jugaven. D'aquestes operacions cal guardar la informació que permeta garantir-ne l'associació temporal a fonts de temps fiables, i que permeta reconstruir l'operació completament. S'han establert mesures de seguretat que garanteixen la integritat d'aquests registres. Per a l'elaboració dels registres es pot prendre com a referència el document: "Model de dades de monitoratge d'operadors del joc a Espanya", que publica la Direcció General d'Ordenació del Joc en el seu web.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P18	Article	Annex VI.3.i
Aspecte	Registre d'operacions sobre la UCB i la sala de bingo		
Explicació	La UCB i les sales de bingo han de disposar d'un registre de totes les accions o operacions que s'hi facen. Han d'haver-hi mesures de seguretat per a evitar la manipulació del registre de les		

	operacions. Els fitxers de diaris dels servidors, les base de dades, el tallafoç, l'encaminador i altres components de la UCB i de sales de bingo s'han de guardar com a mínim un any.
Procediment de prova	
Resultat esperat	El sistema de bingo disposa d'un registre de totes les accions o operacions fetes a l'entorn de producció de la UCB i de les sales de bingo. Aquest registre preveu les operacions següents: Accessos autoritzats i hi inclou: - L'identificador de l'usuari i el terminal o el dispositiu des del qual es fa l'accés - Terminal de joc - La data i hora de l'accés - Tipus d'esdeveniment - Fitxer al qual s'ha accedit - Programes o aplicacions usats Intents d'accés no autoritzats: - L'identificador de l'usuari - Terminal o dispositiu des del qual es fa l'accés - La data i l'hora de l'accés - Accions de l'usuari rebutjades - Violacions de polítiques d'accés Operacions amb privilegi fetes: - Ús de comptes amb privilegis A més s'han establert mecanismes de seguretat que garanteixen la integritat d'aquests registres. Per a l'elaboració dels registres, es pot prendre com a referència el document: "Model de dades de monitoratge d'operadors del joc a Espanya", que publica la Direcció General d'Ordenació del Joc en el seu web.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P19	Article	Annex VI
Aspecte	Temps d'emmagatzematge dels registres de partides, dels cartons i del repartiment de premis		

Explicació	S'han de conservar durant un termini mínim de 5 anys: - Registre de partides dutes a terme i en quines sales - Registre de cartons venuts per partides - Registres de repartiment de premis - Registre acumulat (destinat a la Generalitat Valenciana)
Procediment de prova	
Resultat esperat	Els registres de les diferents partides, dels cartons i del repartiment de premis, així com el registre acumulat són emmagatzemats durant un període mínim de 5 anys.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P20	Article	Annex VI
Aspecte	Realització de proves periòdiques d'intrusió		
Explicació	L'empresa ha de dur a terme amb una periodicitat mínima anual simulacions d'atacs externs als sistemes de bingo (cal incloure-hi les sales de bingo) amb l'objecte de detectar possibles vulnerabilitats de seguretat i prendre les accions correctores per a esmenar-les.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que hi ha una planificació de seguretat de la informació que preveu la realització de proves periòdiques d'intrusió. A més, se detallaran les proves que es duran a terme.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P21	Article	Article 31.1.d, annex VI
Aspecte	Pla de contingències tecnològic i sistema de verificació		
Explicació	S'ha de disposar d'un pla de contingències tecnològiques preparat per a la indisponibilitat de la UCB principal o de la sala de bingo. Ha d'haver-hi una planificació de proves periòdiques que s'ha de dur a terme. La unitat central ha de tindre el suport d'almenys una altra d'equivalent, capaç de prendre el control en cas que falle la principal. Cal garantir que el temps en què la rèplica assumeix el control està dins dels límits establits. Les dades de les partides, dels cartons i dels premis han de ser enviades de manera simultània a totes les sales adherides al sistema. Sistema de verificació que, abans de l'inici de cada sessió de la sala de bingo, ha de comprovar diàriament el funcionament correcte de la totalitat del sistema.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Es disposa d'un pla de contingències formalitzat, preparat per a la indisponibilitat de la UCB principal o de la sala de bingo, així com una planificació de proves periòdiques que cal dur a terme. El Pla de contingències preveurà el mitjans tècnics, humans i organitzatius necessaris per a garantir la continuïtat del servei. Davant de diverses incidències que deixen inoperativa la UCB principal, la UCB rèplica pren el control i pot generar partides, gestionar cartons i repartir premis, així, el sistema queda completament operatiu en un temps inferior a 45 minuts. D'una altra banda, les dades de les partides són copiades simultàniament en la UCB principal, en la rèplica i a la sala de bingo, es disposa de la informació replicada en temps real, i es garanteix que en cap cas es perden dades o transaccions que afecten els drets dels jugadors. Es detallaran tots els supòsits en els quals es considerarà que la UCB i la sala de bingo estan fora de servei. Resultat del comportament de la UCB i de la sala de bingo quan s'ha reproduït cada un dels supòsits. Mètode de detecció d'indisponibilitat de la UCB i de la sala de bingo i procediment d'actuació en cada cas. També es detallaran els supòsits, el resultat del comportament i els mètodes de detecció davant de la indisponibilitat de terminals. Es detallarà el procediment per al balanceig del DNS, filtres de tallafoc, xarxa de comunicacions..., perquè les sales de bingo accedisquen a la rèplica de la UCB quan la UCB principal estiga fora de servei.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P22	Article	Annex VI
Aspecte	Existència de polítiques i de procediments de còpia de seguretat i de recuperació de dades		
Explicació	Per a evitar possibles contingències, s'han de fer còpies de seguretat periòdiques dels sistemes de bingo (cal incloure-hi la informació del sistema, les bases de dades, dels registres, etc.). S'ha de disposar de procediments documentats de còpies de seguretat i de recuperació de dades, així com procediments i plans de proves per a verificar el funcionament correcte d'aquests, tant en les UCB com a les sales de bingo.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Es fan còpies de seguretat de les dades dels sistemes de bingo i de les sales de bingo de manera periòdica. L'existència i la descripció detallada dels procediments operatius de realització de còpies de seguretat així com de procediments de recuperació de dades. L'existència i la descripció detallada d'una planificació de proves periòdiques de recuperació de dades per a verificar que es pot restaurar la informació correctament.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P23	Article	Annex VI
Aspecte	Existència de mecanismes de seguretat perimetral		
Explicació	S'ha de disposar de solucions de seguretat perimetral (per exemple tallafocs o sistemes de detecció d'intrusos) amb la finalitat de protegir el sistema de bingo tant en les UCB com a les sales de bingo, davant de possibles intrusions. Les polítiques definides en aquestes solucions han de garantir que es registren i es detecten correctament els intents d'accés als sistemes de bingo. Aquests registres s'han de revisar periòdicament.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Es disposa de tallafocs i IDE configurats correctament per a protegir el sistema de bingo en totes les instal·lacions. Els intents d'accés són monitorats i registrats. Esquema de l'arquitectura de la xarxa i descripció dels filtres configurats per a la		

	protecció dels atacs externs i interns. Procediment per a inspeccionar, per part de la Conselleria, els intents d'accés.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P24	Article	Annex VI
Aspecte	Existència de mecanismes de control davant del programari maliciós		
Explicació	S'ha de disposar d'antivirus actualitzats per a la protecció dels servidors, dels ordinadors i d'altres elements que componen el sistema de joc davant de programari maliciós.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Es disposa de programari antivirus actualitzat en tots els servidors i en tots els equips que componen el sistema de bingo i les sales de bingo.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P25	Article	Annex VI
Aspecte	Separació d'entorns entre desenvolupament i producció		
Explicació	Amb la finalitat d'evitar errors accidentals o accessos no autoritzats a dades, cal que hi haja una separació adequada entre els entorns de desenvolupament, els de proves i els de producció, i s'ha de garantir que els desenvolupadors no tenen accés a l'entorn productiu.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Els usuaris desenvolupadors no tenen accés a l'entorn de producció. El pas d'un nou desenvolupament/funcionalitat és traspasat a l'entorn de producció pel personal d'explotació després que s'hagen fet les proves corresponents.		

	Esquema de l'arquitectura de la xarxa en què apareguen la ubicació i la connexió dels equips que fan cada una d'aquestes funcions.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P26	Article	Annex VI
Aspecte	Mesures de seguretat contra perills de l'entorn (inundacions, explosions, incendis, etc.)		
Explicació	Les instal·lacions on se situen la UCB principal i la rèplica han de complir una sèrie de requeriments de seguretat ambiental per a minimitzar l'impacte d'amenaques i perills de l'entorn: - Sostre / Sòl tècnic - Sistema automàtic d'extinció i de detecció d'incendis - Sistema d'alimentació ininterrompuda (SAI) - Detectores d'humitat - Ubicació no senyalitzada i sense finestres - Monitoratge de les condicions ambientals de la UCB - Etc. També s'han de detallar les mesures de seguretat contra perills de l'entorn que compleix l'espai físic on se situaran el o els servidors a les sales de bingo.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	La sala on se situa la UCB principal i la sala on se situa la UCB rèplica, disposen de mesures de seguretat ambiental adequades. Es disposa d'una planificació de proves que cal dur a terme per a verificar el funcionament correcte dels mecanismes de control ambiental. Es recullen les mesures que compleix l'espai físic on se situaran el o els servidors a les sales de bingo.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P27	Article	Article 39
Aspecte	Ubicació de la UCB i de la rèplica		

Explicació	La unitat central i la rèplica cal situar-les en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, sota el control i la vigilància de l'empresa titular i a una distància raonable per a minimitzar el risc que una amenaça afecte les dues.
Procediment de prova	
Resultat esperat	La UCB i la rèplica estan situades dins de la Comunitat Valenciana a una distància suficient per a reduir l'impacte d'una amenaça que puga afectar les dues.
Resultat obtingut	
Observacions	

SEGURETAT FÍSICA

Identificació	P28	Article	Annex VI
Aspecte	Control d'accés a la UCB principal i a la rèplica		
Explicació	L'accés a la unitat central s'ha de restringir mitjançant un mecanisme que ofereisca garanties de seguretat suficients. A més, cal que hi haja procediments d'autorització d'accés que definisquen qui pot accedir a la UCB i qui no.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Existència i descripció detallada del mecanisme robust de control d'accés físic a les instal·lacions on se situa la UCB (i la rèplica). Els accessos a les instal·lacions són autoritzats i registrats degudament.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P29	Article	Annex VI
Aspecte	Ubicació de la UCB en un tercer		
Explicació	En el cas que la UCB es trobe situada a les dependències d'un tercer, el contracte entre l'empresa titular i l'empresa que fa l'allotjament tindrà els clausulats i els acords necessaris que permeten garantir les mesures de seguretat física i de l'ambient.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Si se subcontracten serveis d'allotjament, d'operació, de manteniment tant en equips, com en programari o comunicacions amb tercers, cal confirmar que hi ha un contracte (incloure les clàusules que recullen les mesures de seguretat) amb l'empresa que alberga la UCB, on es garanteixen les mesures de seguretat mínimes requerides.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P30	Article	Article 31.2, annex I, annex VI
Aspecte	Seguretat física dels servidors a la sala de bingo i en els terminals		
Explicació	L'accés als servidors de la sala de bingo ha d'estar restringit mitjançant un mecanisme que ofereisca suficients garanties de seguretat. A més, cal que hi haja procediments d'autorització d'accés que definisquen qui pot accedir a la ubicació dels servidors i qui no. Els servidors i els terminals han de disposar de mecanismes físics que impedisquen l'accés no autoritzat a les dades i al programari que allotgen.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Els servidors i els terminals estan convenientment protegits per a evitar accessos no autoritzats. Detallar els mecanismes d'accés físic a les instal·lacions on se situen el o els servidors a les sales de bingo. Els accessos a les instal·lacions són autoritzats i registrats degudament.		
Resultat obtingut			
Observacions			

COMPLIMENT DE LA LEGISLACIÓ VIGENT

Identificació	P31	Article	Article 31.1.i
Aspecte	Garantir el compliment de la legislació i de la normativa d'aplicació		
Explicació	Les empreses titulars de l'autorització a causa de l'activitat que exerceixen, de les dades que tracten i dels canals de comunicació que utilitzen estan subjectes a diferents normatives d'obligat compliment. S'ha de verificar el grau de compliment de les diferents normatives que hi són aplicables, especialment les relatives a la protecció de dades de caràcter personal (Llei 15/1999 i Reial decret 1720/2007).		
Procediment de prova			
Resultat esperat	L'empresa titular està adequada a la LOPD: ha declarat els seus fitxers a l'AEPD, disposa de document de seguretat i s'ha fet l'auditoria biennal obligatòria.		
Resultat obtingut			
Observacions			

ALTRES VERIFICACIONS

Identificació	P32	Article	Annex VI
Aspecte	Capacitat de gestionar totes les sales de bingo adherides i els terminals disponibles en cada sala		
Explicació	La unitat central i la rèplica han d'estar preparades per a gestionar un nombre definit de sales de bingo i de terminals (totals i simultanis) i garantir el desenvolupament correcte de les partides. Cal conèixer el comportament del sistema en cas que se supere aquest màxim mitjançant intents de saturació.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	S'ha d'explicitar el nombre de sales de bingo i de terminals simultanis que suporta el sistema, i garantir el correcte funcionament de les partides per a totes les sales de bingo que han sol·licitat adherir-se al sistema.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P33	Article	Annex VI
Aspecte	Funcionalitats i dependència de la UCB i de les sales de bingo		
Explicació	Els terminals han de permetre la realització de les partides i la compra de cartons. El funcionament ha de quedar condicionat per la connexió amb la sala de bingo i aquesta, al seu torn, amb la connexió amb la UCB.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	La UCB ha d'estar connectada amb cada una de les sales de bingo adherides per a transferir la partida i recollir les dades que indica el Reglament. Han de disposar dels mitjans de comunicació necessaris per a complir els requeriments de seguretat i d'ample de banda, de manera que donen suport als temps de resposta del joc i a les necessitats de seguretat. Detallar la xarxa de comunicacions implementada per a la connexió de les sales de bingo: tipus de línia contractada. Operador subministrador, rang IP assignat (privat i		

	públic), ubicació de l'encaminador a les sales de bingo.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P34	Article	N/A
Aspecte	Separació del sistema informàtic de control del bingo electrònic i el del bingo tradicional		
Explicació	S'ha de separar el sistema informàtic de control del bingo electrònic i el del bingo tradicional en cada una de les sales.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar la separació del sistema informàtic de control del bingo electrònic i el del bingo tradicional en cada una de les sales. Verificar que en el sistema informàtic de sala queda recollit en l'acta de cada partida. Verificar que la UCB disposa d'una aplicació per a elaborar una acta general de cada partida que se celebre: que recull les actes individualitzades de cada sala així com: - data de la sessió - local on es fa la partida - ordre anual de la partida - ordre diari de la partida - valor facial del cartó - nombre total de cartons venuts - nombre total de cartons venuts en cada una de les sales que hi participen (cal identificar la sèrie o sèries a les quals pertanyen) - imports destinats als premis de línia i de bingo - detraccions per als premis de prima - import dels pagaments de les primes - sèrie i número d'ordre dels cartons que obtenen premi A més, l'acta de la partida ha de recollir: - el número de referència dels fulls de reclamacions formulats - les incidències produïdes mentre es du a terme la partida, cal identificar la sala o sales on hagen tingut lloc aquestes i la durada, així com els cartons (sèrie i número d'ordre) retornats i anul·lats		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P35	Article	Article 31.2
Aspecte	Terminal electrònic		
Explicació	Els terminals estaran permanentment comunicats amb el sistema informàtic de la sala.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar el procediment d'actuació davant de la desconexió / fora de servei d'un terminal mentre es du a terme una partida.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P36	Article	Article 31.1
Aspecte	Generador de nombres aleatoris		
Explicació	La UCB ha de disposar d'un generador aleatori de combinacions de boles numerades de l'1 al 90 homologat degudament. El generador ha de complir l'especificació del GLI-11 Standards For Gaming Devices in Casinos (estàndard 11, del Gaming Laboratories International). En el punt 3.3 sobre requisits del generador aleatori de nombres (RNG).		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Certificar que el generador aleatori de combinacions fa la seua funció correctament i compleix l'estàndard GLI-11. Si el generador no compleix l'estàndard GLI-11, però el laboratori considera que sí que compleix els requisits del Reglament, ha de raonar detalladament els motius que el porten a aquesta conclusió.		
Resultat obtingut			

Observacions	
---------------------	--

Identificació	P37	Article	Article 31
Aspecte	Generació de la partida i distribució a les sales adherides		
Explicació	Les partides s'han de generar i distribuir a les sales adherides seguint les indicacions del Reglament. En totes les sales de bingo adherides es jugarà la partida simultàniament.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que les partides es generen correctament. Es comprova que totes les sales de l'assaig reben de manera directa i simultània la partida completa o cada un dels nombres generats en la UCB.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P38	Article	Article 36
Aspecte	Anul·lació de partides		
Explicació	L'empresa ha de tindre establert un procediment que regule l'operació del sistema en cas d'anul·lació d'una partida.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Hi ha una normativa que regula l'operació del sistema en cas d'anul·lació d'una partida i el sistema la fa correctament.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P39	Article	Article 36
Aspecte	Devolució de l'import dels cartons en cas d'anul·lació de partida		
Explicació	En cas que la partida s'anul·le per qualsevol causa, s'ha de retornar l'import íntegre dels cartons venuts a la sala mitjançant els mecanismes de pagament establits en el Reglament.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Es retorna l'import íntegre pels mecanismes de pagament permesos pel Reglament.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P40	Article	Article 36
Aspecte	Exclusió d'algunes sales de la partida		
Explicació	Si en una de les sales, amb anterioritat a l'inici d'una partida, o una vegada iniciada aquesta, es produïren fallades o avaries en el sistema tècnic o en algun dels elements del joc que n'impedira la realització, s'exclourà la sala de la partida.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que el sistema exclou alguna sala de la partida quan: - requerisca més de 2 minuts per a la resolució de la incidència (detallar les incidències que s'han previst en l'assaig) - la durada total de les incidències produïdes supera els 5 minuts (comprovar que es va acumulant el comptador de temps amb incidència de cada una de les sales) Verificar que l'import dels premis comunicats als jugadors abans d'iniciar la partida no es podrà modificar com a conseqüència de l'exclusió d'alguna sala de la partida.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P41	Article	Article 35, annex VI
Aspecte	Desenvolupament de la partida		
Explicació	El Reglament indica clarament com s'ha de desenvolupar la partida en bingo electrònic i interconnectat.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que la partida es desenvolupa com indica el Reglament. Verificar que en els cartons dels terminals es reflecteixen correctament els nombres o les representacions gràfiques obtingudes en l'extracció de les boles. Verificar que en els terminals es reflecteix el progrés en cada un dels cartons, l'ordre d'extracció de les boles i els premis obtinguts. Verificar que en la UCB es registra la informació recollida en l'annex VI.3.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P42	Article	Article 38, article 39, article 41
Aspecte	Interconnexió entre sistemes de bingo d'altres comunitats		
Explicació	La rèplica de la UCB pot estar situada fora del territori de la Comunitat Valenciana.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Si la rèplica està situada fora de la Comunitat Valenciana, cal verificar: - La unitat central de bingo a la Comunitat Valenciana ha de tindre una instal·lació completa del sistema de bingo. Es comprovarà en l'auditoria que el "codi de verificació", generat a partir del programari instal·lat en la unitat central de Comunitat Valenciana correspon amb el de la rèplica instal·lat en una altra comunitat autònoma, i que les actualitzacions d'aquest programari han sigut dutes a terme i comunicades pertinentment a la		

	Conselleria. - La base de dades instal·lada a la Comunitat Valenciana ha de contindre totes les dades de les partides fetes a la Comunitat Valenciana: comunitats amb les quals es juga, adquisició de cartons, partides anul·lades, sales participants, sales excloses, repartiment de premis, cartons premiats i a quines comunitats pertanyen... - Que el procediment per a transmetre la partida a la Comunitat Valenciana siga segur i no hi haja latències en la comunicació de la informació. Totes les sales de bingo de la Comunitat València adherides al sistema han d'estar connectades a la UCB principal, que estarà situada a la Comunitat Valenciana i només reben i transmeten informació a aquest centre de processament de dades (CPD), excepte en situacions de contingència, que es connectaran amb la rèplica situada en l'altra comunitat autònoma.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P43	Article	Article 41
Aspecte	Homologació del sistema de bingo electrònic d'altres comunitats		
Explicació	No es connectaran sales de bingo d'unes altres comunitats, només s'interconnectaran sistemes de bingo electrònic homologats. Adicionalment caldrà un informe d'homologació de la connexió entre els dos sistemes.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Verificar que només es connecta el sistema de bingo electrònic de l'altra comunitat i en cap cas es connecten sales de bingo d'una altra comunitat directament a la UCB de la Comunitat Valenciana. Verificar que per a l'homologació del sistema de bingo electrònic en l'altra comunitat el laboratori ha certificat el compliment dels requisits recollits en el Reglament de la Comunitat Valenciana. Informe d'homologació de la connexió entre tots dos sistemes de bingo electrònic, i certificar el correcte funcionament del repartiment de premis entre comunitats, la seguretat i traçabilitat del desenvolupament del joc.		
Resultat obtingut			

Observacions	
---------------------	--

Identificació	P44	Article	Annex VI
Aspecte	Paràmetres generals de configuració del sistema que han sigut assajats		
Explicació	Es consideren paràmetres configurables del sistema els que el laboratori certifica que el canvi del seu valor no implica un canvi en el nucli del sistema i, per tant, no seria necessari tornar a assajar el sistema. Aquests paràmetres poden variar el seu valor per diversos motius, com ara actualització del seu valor per canvi en la legislació vigent, per nova funcionalitat... Per exemple: mitjans de cobrament i de pagament, percentatge del repartiment de premis, tipus de premis, sales adherides...		
Procediment de prova			
Resultat esperat	Relació i valor dels paràmetres de configuració generals del sistema de certificats.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P45	Article	Article 30, article 35
Aspecte	Premis en bingo electrònic		
Explicació	La distribució dels premis s'ajusta al percentatge mínim fixat en l'annex III que s'aplica sobre la suma dels imports recaptats per la venda de cartons electrònics entre els terminals de joc. Les quantitats calculades pel sistema i el percentatge per al càlcul dels premis han de disposar de mesures de seguretat que n'impedisquen la manipulació.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	El càlcul del premi en cada una de les modalitats es fa segons el mètode establert en el Reglament. Existència i descripció del mecanisme utilitzat per l'empresa per a garantir que no es manipulen els premis.		

	Comprovació que el sistema anuncia els premis que s'obtindran abans del començament de la partida, en els terminals i en el sistema informatiu de la sala.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P46	Article	Article
Aspecte	Premis en Bingo Electrònic Interconnectat		
Explicació	La distribució dels premis s'ajusta al percentatge mínim fixat en l'annex del Reglament aplicat sobre la suma dels imports recaptats per la venda de cartons electrònics entre els terminals de joc. Les quantitats calculades pel sistema i el percentatge per al càlcul dels premis han de disposar de mesures de seguretat per a impedir la seua manipulació.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	El càlcul del premi en cada una de les modalitats es fa segons el mètode establert en el Reglament. Existència i descripció del mecanisme utilitzat per l'empresa per a garantir que els premis no es manipulen. Comprovació que el sistema anuncia els premis que s'obtindran abans del començament de la partida, en els terminals i en el sistema informatiu de la sala.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P47	Article	Article 35.5
Aspecte	Abonament de premis		
Explicació	Els premis s'abonaran en efectiu metàl·lic llevat que l'import siga igual o superior a 2.400,00 euros, en aquest cas el pagament es farà solament mitjançant xec bancari contra el compte creat per la societat o un altre mitjà que en garantisca el cobrament.		
Procediment de prova			

Resultat esperat	Verificar que no es paguen en metàl·lic premis superiors a 2.400,00€ euros.
Resultat obtingut	
Observacions	

Identificació	P48	Article	NA
Aspecte	Gestió de premis de quantia superior a 3.005,06 euros		
Explicació	Els premis de quantia superior a 3.005,06 euros s'han de comunicar a l'organisme competent en matèria de tributació del joc de la Generalitat Valenciana.		
Procediment de prova			
Resultat esperat	El sistema, en el cas de premis amb quantia superior a 3.005,06 euros, informa l'afectat que les seues dades personals (nom, cognoms i NIF) seran enviades a la Generalitat Valenciana. Detallar el contingut i els mecanismes pels quals es farà la comunicació trimestral dels premis abonats la quantia dels quals siga superior a 3.005,06 euros.		
Resultat obtingut			
Observacions			

Identificació	P49	Article	Annex VI
Aspecte	Homologació de cada una de les sales de bingo que s'adherisquen al sistema de bingo electrònic		
Explicació	Per a autoritzar l'adhesió d'una nova sala al sistema és necessària l'homologació d'aquesta sala. Per a homologar una nova sala s'ha de: - Certificar que la sala està utilitzant un sistema ja homologat a la Comunitat Valenciana. - Verificar, com a mínim, els punts següents d'aquesta guia: P01, P02, P07, P09 (sala de bingo), P10, P11, P12, P13, P15, P16, P21, P23, P24, P30,		

	P31,P33, P34, P35, P44, P47, P48.
Procediment de prova	
Resultat esperat	Certificar que la sala està utilitzant un sistema ja homologat. Verificar, com a mínim, els punts de la guia següents: P01, P02, P07, P09 (sala de bingo), P10, P11, P12, P13, P15, P16, P21, P23, P24, P30, P31, P33, P34, P35, P44, P47, P48.
Resultat obtingut	
Observacions	